

„РИТОРИКА“ НА КЛАСНАТА СТАЯ

*Весела Димитрова и Денислав Димитров
ОУ „Любен Каравелов“, с. Златна Панега,
община Ябланица, област Ловеч*

1. Име на практиката:

„Риторика“ на класната стая

2. Резюме на същността на практиката:

„Риторика“ на класната стая представлява тематична класна стая, в която учебния процес, културата на класната стая и проследяването на резултатите на учениците са обвързани с дадена тема. Прилагането на тази практика влияе върху мотивацията за учене, както и създава чувство за общност в класната стая.

3. Данни за училището, детската градина, общината, където е реализирана практиката – кратко описание на вътрешната и външната среда:

Основно училище „Любен Каравелов“ се намира в с. Златна Панега, община Ябланица, област Ловеч. В училището се обучават 119 деца – от подготвителен клас до 8. клас. Броят на учителите в училището е 14. В училището има модерно оборудван компютърен кабинет, както и една преносима интерактивна дъска.

Училището има добре изградена комуникация и работа с намиращия се в с. Златна Панега завод - „Титан Златна Панега цимент“ АД.

4. Културно-образователна област, образователно направление/предмет, група/клас, форма на педагогическо взаимодействие/класна форма на работа, занимания по интереси:

Практиката е реализирана паралелно в ЦДО 5-8 клас и ЦДО 2 и 4 клас по време на заниманията по интереси.

5. Време, в което е била реализирана (период или дати):

Учебната 2015/2016 година

6. Учител/и или екип, който е реализирал практиката:

Весела Димитрова – учител в ЦДО в прогимназиален етап:

Денислав Димитров – учител в ЦДО в начален етап

7. Описание на групата деца/ученици, с които е реализирана практиката – възрастови, полови, етнически и индивидуални особености, които са значими за обучението:

Практиката е реализирана паралелно в ЦДО 5-8. клас и ЦДО 2. и 4. клас по време на заниманията по интереси.

В ЦДО 2. и 4. клас се обучаваха 27 ученици на възраст от 8 до 10 години. 100% от учениците бяха от ромски произход. За всички тях българският език не е майчин. 70% от групата бяха момчета, което оказваше влияние върху динамиката на класната стая.

В ЦДО 5-8 клас се обучаваха 27 ученици на възраст от 10 до 14 години. По-голяма част от учениците в групата бяха от 5. и 6. клас. 25 от 27 деца (93%) бяха от ромски произход. За тях българският език не е майчин. Групата беше почти равномерно разпределена между момичета и момчета.

8. Представяне на основните педагогически цели, които се преследват:

Основните цели на използваната педагогическа практика бяха:

- Повишаване на мотивацията на учениците и редовното им посещение на групи в ЦДО;
- Изграждане на общност в класната стая и култура на взаимопомощ;
- Развитие на умения и нагласи, които ще помогнат на учениците да повишат резултатите си по изучаваните учебни предмети (работа в екип, презентационни умения, вътрешен локус на контрол).

9. Пълно описание на практиката с отчитане постигането на критерия новаторство/оригиналност по отношение на методи, форми, техники, технологии и др.

Същност:

„Риторика“ на класната стая представлява тематична класна стая, в която учебния процес, културата на класната стая и проследяването на резултатите на учениците са обвързани с дадена тема. Прилагането на тази практика влияе върху мотивацията за учене, както и създава чувство за общност в класната стая.

Например: Класната стая на учениците от ЦДО 2. и 4. клас през изминалата година беше „пчелен кошер“, а учениците „работливи пчелички“. Културата на класната стая също беше обвързана с темата – правилата, които учениците трябваше да спазват, бяха формулирани по следния начин:

- „Пчеличките са винаги навреме в кошера“
- „Пчеличките винаги са работливи“
- „Пчеличките си помагат“.

Учител в ЦДОят отчиташе спазването на правилата ежедневно и нанасяше резултатите на учениците в специално изработен тракер във формата на кошер.

Положителните последствия от спазването на правилата учениците получаваха в специално изработени малки кошери.

Технология на подготовката:

Основната част от подготовката на практиката е създаването на т.нар. визия на класната стая. Във визията на класната стая се включват основните цели на педагогическата практика, както и инструментите и индикаторите, с които ще бъдат проследявани тези цели: Повишаване на мотивацията на учениците и редовното им посещение на групи в ЦДО: Изграждане на общност в класната стая и култура на взаимопомощ: Развитие на умения и нагласи, които ще помогнат на учениците да повишат резултатите си по изучаваните учебни предмети (работа в екип, презентационни умения, вътрешен локус на контрол).

Като втори етап от съставянето на визията е изборът на „риторика“ на класната стая, т.е. тема на класната стая. Тази тема трябва да бъде съобразена с интересите на учениците, които могат да бъдат отчетени чрез анкети, интервюта, предварителни наблюдения.

Като последна част от подготовката е изработването на материалите, които ще бъдат използвани в класната стая – за посрещане на учениците (фиг. 1): табло с правилата: тракер за отчитане на резултатите (фиг. 2) и кутии за поощрения (фиг. 3) и др. Това може да се случи самостоятелно от учител в ЦДО преди старта на учебната година или в първите дни от учебната година заедно с учениците. Вторият вариант е по-предпочитан, тъй като по този начин учениците ще възприемат „риториката“ като своя, защото са участвали в нейното създаване.

Фиг. 1 - Посрещане на учениците на първия учебен ден

Фиг. 2 – Табло с правила и тракер за отчитане на резултатите във формата на кошер

Фиг. 3 – Кутии за поощрения във формата на кошери

- Технология на реализацията (етапи):

Първият етап от реализирането на практиката „риторика“ на класната стая е въвеждането и в класната стая. Към този етап спада обсъждането на „риториката“ с учениците: даване на обратна връзка от тяхна страна, както и предложения за допълване/промяна/усъвършенстване.

Вторият етап е интегрирането на обратна връзка от страна на учител в ЦДО – съобразявайки се с мнението на учениците учител в ЦДО допълва/променя/усъвършенства „риториката“ на класната стая.

Третият етап е същинската реализация на „риториката“. Това включва ежедневно:

- обръщение на учител в ЦДО към учениците по начин, свързан с „риториката“ (пчелички например):
- адресиране на правилата за поведение, когато те не се спазват или поощрение, когато те се спазват
- нанасяне на резултатите на учениците в изработения тракер (във формата на медена пита):

Като четвърти етап може да бъде посочено периодичното усъвършенстване на „риториката“ чрез получаване на обратна връзка от учениците.

- продължителност на приложението:

Педагогическата практика беше прилагана по време на цялата учебна година.

- самооценка на иновативните елементи:

Иновативните елементи, които се използват в тази практика са свързани с методите „обратна връзка“, „работа в екип“.

10. Описание на постигнати резултати с отчитане на критерия ефективност/ефикасност, като повишена мотивация, засилен интерес, провокирани нови търсения, обогатени познания, формирани нови умения, усъвършенствани умения, обогатени междупредметни връзки и други в областта на:

- обучението, възпитанието и социализацията:

- социалната сфера (работа с родители, работа с партньори от НПО и др.):

След реализирането на практиката „риторика“ на класната стая по време на цялата учебна година, беше отчетен напредък по всички поставени педагогически цели:

- Повишаване на мотивацията на учениците и редовното им посещение на групи в ЦДО – мотивацията беше повишена със средно 30% в двете ЦДО. Повишаването на мотивацията се изразяваше в по-висока посещаемост на групи в ЦДО, спазването на правилата и повишаване на резултатите на учениците.

- Изграждане на общност в класната стая и култура на взаимопомощ – повишено беше спазването на правилата и в частност правилото „Пчеличките си помагат“:

- Развитие на умения и нагласи, които ще помогнат на учениците да повишат резултатите си по изучаваните учебни предмети (работа в екип, презентационни умения, вътрешен локус на контрол) – по всички посочени умения и нагласи бяха отчетени повишени резултати.

11. Предимства на представената практиката в сравнение със стандартните подходи за работа и обучение:

Основното предимство на практиката „риторика“ на класната стая е че е съобразена основно с нуждите на учениците. Също така в реализирането и голямо участие взимат самите ученици, чрез даване на обратна връзка.

12. Възможности за прилагане в други български детски градини и училища, които реализират идентични образователни дейности и преследват идентични образователни цели:

Практиката „риторика“ на класната стая може да бъде прилагана всяка учебна година от всички учители, независимо от предметите, които преподават.

13. Ограничения и възможни затруднения:

Основното затруднение, свързано с приложението на практиката „риторика на класната стая“ е поддържането на мотивацията на учениците, която се изразява в спазването на правилата и влиянието на системата за поощрения върху учениците. Това затруднение може да бъде преодоляно чрез постоянство и непрекъснато усъвършенстване на „риториката“ в зависимост от нуждите на учениците.

14. Устойчивост/целесъобразност на практиката. Условия за постигане на устойчивост:

Практиката „риторика“ на класната стая може да бъде прилагана всяка учебна година от всички учители, независимо от предметите, които преподават. Условията за постигане на устойчивост са: практиката да е съобразена с възрастта на учениците, с интересите им, както и с визията за класа, която учителят е изготвил. Също така „риториката“ трябва да се усъвършенства периодично чрез обратна връзка от учениците, за да поддържа мотивацията им.

15. Контакти за допълнителна информация на автора или екипа, реализирал практиката:

- Адрес на блог, училищен сайт и/или образователен портал:
<http://ouzlatnapanega.com/>
- Телефон/и:
0897828359 – Весела Димитрова
0896739456 – Денислав Димитров
- Адрес/и на електронна поща:
v.zvezdelinova@zaednovchas.bg
d.dimitrov@zaednovchas.bg